

გ ა ზ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მას.	კ	მას.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცხელი წყალი — ერთი შუკრი

ოვერია

გაზიის დასაყვად და კერძო განცხადებათ-
დასაყვადი უნდა მივართინო: თითონ რედაქ-
ციას, კუთხეში, ავტომატურად, ვარანკოვის
მეგობარ პირადი, ი.ე. გუზინსკის სახე-
მადლობა წერა-თიხვის გამოცემაზე და სხვა-
დღის განცხადებებს, სადაც აღნიშნულია მან-
კის სახელით, სახელით ქუჩაზე.
დასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრი-
ქონი რვა კაპიტა.

1877—1892 **ს ა პ ო ლ ი ტ ი კ ა და ს ა ლ ი ტ ი კ რ ა ტ ი უ რ ა გ ა ზ ე თ ი** 1877—1892

დღესასწაულის გამო შობაშია მოვიდოთ შობის, 23 მაისს.

ამირ-კამახისის საბიძგო ლაგოზბორონი
ტფილისში
მიღებული აქვს ვერცხლის დიდ მედლი კავკასიის გამოყენებულ
აკეთებს ერაველსავე სასწაულებს, ჯანსაღის არა სა-
ხიანოს, საკომპოზიკო ნიჭითადაც, საუკეთესო დირ-
იგებისა, და ბერძენულ საზოგადოებას ირან-ჭრილოვანთა შე-
სახვევს მასალას.

ხელობად აქვს გეოგრაფიკა:
ფიჭვის წყლისა, რომელიც ერთს წყოს სქმნადაც ჰყვრს, ჰყ-
რის მკვლავს ოსმის ქმტებს და ზღვისმის სუქს აძლევს.
პუშტინის დერისა a la Baudault (ასპანურის ლეიხი), რომე-
ლიც მასთან ქმუდის და ხელს უწყობს სტამბოლის მუშაობას.
და-დეკორატიონის, საუკეთესო დირიგებისა,
მასტიკისა აკრეპისათვის.
მედიანის ანტიკისა და ლაზარისა; სხვის განსაკუთრებულ მე-
დიანა ანტიკისა სასაღვრ-გარეთისა, და
იდადეორატიონით შეზავებული მარლისა.
უმათარესი საწყობა ამოყვება: ფოსტის ქუჩაზე, ფარმაცია
მკვლავს ამტკიცებულ კავკასიის საფთაობა საქონლით მოკვებულ ამსა-
გობაში, ტფილისისა და ბაქოს.
(50—48—16)

31 მაისს, კვირას,
დღის 11 საათზე, ტფილისის სა-
დგომო-მამულო ბანკის სადგომში
(ფრთხილის ქუჩაზე).
ი ქ ნ ე ბ ა
მართულის დგამაბრუნის საფ-
გარობის

ფელეტონი
სოფლის სურათები
ერთი ნაყოფი სოფლისა ის არის,
რომ თუმცა გუქს შეიტანს ზოგს საქ-
მეში, მაგრამ ამ გუქს თავს ვერ მო-
ბამას, ვერ შეაგებებს, ვერ დარწმუნ-
დება. სოფელს მკვირ აქვს, მკითხველი
აღაღებებელ მკითხველს და წინასწარ-
მეტყველობს, რადგან ხშირად თავის
თავსა, მის თავზე მომავლის უბედუ-
რებისა არა გუჯავი, მკითხველს, მკითხველს
გაუჭირდება, სიყვითლესთან გარბის:
აბა რა „მიხეობა“ ჩემის სწეულის ავა-
ღობისა და ჩემის საქმეების დაკარ-
გებისა? აბა გუთხევი, მკითხველს, მკითხველს
რომელი ბატის მიხეობისაგან გა-
რტყდა ურმის ღერძისა და ამ დროს
აბა რა კამერის რისაგან მომიტყდა
ფეხიო?
რად უტყვიან სოფელი ხატსა და
წინადადებს ისე, რომ უტყველოდ სოფ-
ლისათვის უბედურება უნდად, სო-
ფელს „მიხეობისა“ და თხოვლობენ
წილისა და სასყიდელს? სოფელი

ახალი ამბავი

* ამას წინად „წერა-კითხვის გა-
მავრცელებელ საზოგადოების“ მმარ-
თველობამ სიხოვე ბ-ნს ტფილისის
გუმბერნატორს, რომ ნება მიეცა თავ-
ვის ბიბლიოთეკის განყოფილების გა-
მართვის სახალხო საკითხავად. ბ-ნს
გუმბერნატორს შეუწყნარებია თხოვ-
ნა საზოგადოებისა. ბიბლიოთეკა გა-
იმართება არაწრფიანულად ქარვის-
ლაში. მის გამგედ დანიშნულია წვე-
რი მმართველობისა ქ-ნი ანასტასია
მიხეილის ასული წერეთლისა.

* იმ ლოტარეია-ალგებრიში, რომ-
ელიც გაიმართა 17 მაისს „წერა-
კითხვის გამავრცელებელ საზოგადო-
ების“ სასარგებლოდ მუშაობის ბაღ-
ში, წილი ჰქონდა აგრეთვე მომავალ
დღეთა სკოლის კომიტეტსაც. ერ-
თის ჩარხის შემოსავალი საკუთრად
ამ კომიტეტის სასარგებლოდ იყო
გადადებული. როგორც შევეტყუე,
სულ შემდგარა ამ კომიტეტის წი-
ლი ფული 450 მანათამდე, ხოლო
თვით საზოგადოების სასარგებლოდ
დარჩა 3000 მანათამდე.

* ბ-ნმა კ. მესხივილიმა, რომ-
ელიც ტფილისში საკუთარი ლი-
ტოგრაფია აქვს გამართული, დაბეჭ-
და ამ დღეებში სურათი განსვენებუ-
ლის დ. ი. ყიფიანისა. ამ სურათის
წმინდა შემოსავლის ნახევარი, რომ-
ელიც შევეტყუე, ბ-ნს კ. მესხივილის
გადადებული განსვენებულის საფლავზე
მატურის აგების ფონდის სასარგებ-
ლოდ.

* მთავარ-მართველის კანცელა-
რიაში მისწერა მარხისა და პოლიციის
უფროსებს, განკარგულება მოახდინ-
ებინათ სტრის სოფელი „უპი-
რობაზე“. „პი, ვაგინარიან, თუ
ჩვენს სოფელს პირი ექნება, სხვი
სოფელი იქნებოდა!“ იცის სოფელ-
მა, ეს ნაკლი აქვს, მაგრამ ვერ ამო-
უხებენია მინცი, სისხლ-ხორცში გასე-
ლდნია ეს დიდებული ნაკლი. მე ჩე-
მად, გარყვნილი და ქურდი რომ იყოს,
სოფელს ისე არ დავტოვებდი, რომ
სისხლი და ხორცი, თვით გრძობა,
მთელი არსება სოფლისა; პირიანო-
ბაზე უნდა აიხარდოს მისი სხეული,
რომ უპირობის მსკეპლისაგან განი-
კურნოს იგი.
ამასაც სტრის და იმასაც სოფელს
რომ უპატრონო ვარო, ჩემთვის
არაფერ ზრუნავს, ყველას თავისი
თავი ახსოვს, თავის ჯიბე, თავის სარ-
გებლობა; სოფელი დატოვებულ-
ი ვერ არის, თუ იმის გარუსისათვის
იწყობს და იბრძვიან მრავალნი. და-
ბილია იმასა ჰმოდებენ: სოფელი
არ დავგეგუდოს, არაქონ უშველ-
თა! გულთი შეწყურვანი და დამ-
სოფლანი, სოფელს რადგან აჯამობა
ეკავებება, ნათელი ესტუმროს, რომ
ნათელი დინახოს ავი და კარგად
სოფლის კეთილის მყოფელი კარგად
იქნა, რომ სოფელს უპირობა ას-
ნეულებს და ამ სწეულებს სწავლა-

ნეთ და აკრძალეთ ზუზარში იარა- ლის ვატანაო.

* ბორჩალოს მარხის სოფელ
სარგის მცხოვრებმა ზურაბ-კანდ-
ანელი ტფილისის მარხის უფროსი
კანცელარიაში გამოაცხადა, რომ
ამ ხუთის დღის წინად სოფელ სო-
დანლულის მახლობლად იმევე სოფ-
ლის მცხოვრებს, მამედ-ალი-ფიჯე-
რდი-ოღლის, ჩემი ქალი ქიხარა-ზა-
რაბ-ქიხი უნდა გაეუბატონებინა,
თავის სამკაული ავლიჯა და გი-
ქტაო.

* სომეხთა წიგნების გამოცე-
მელს საზოგადოების განჩინება აქვს
მთავარ-ეპისკოპოსის ხრინიანის რამდ-
ენიმე თხზულება დაბეჭდოს და სხვათა
შორის „სამოთხის ოჯახი“ და „სი-
რაკი და სამოცილი“.

* ქალაქის მოურავის თხოვნის
გამო ტფილისის პოლიციისტირმა
მისწერა ყველა ბოქალეებს, სახლის
პატრონებს გამოუხადეთ, რომ დრო-
ზედ შემოიტანონ მუხრების გასაწე-
მენდი ფულიო.

* 19 მაისს სოლოლაკისა და
ტრეპევის ქუჩებზედ დარბა ხედა-
გურავის სახლს ცეცხლი წყვიდა.
ცეცხლის მქრობელი რაზმი მალე
მოვიდა და ცეცხლი ჩაქრო- ხარალი
500 მანეთამდეა. სახლი დაზღვეული
ყოფილა „სალამანდრას“ საზოგადო-
ებაში 12 ათას მანეთად.

* ფინანსთა მინისტრი ვიწმე-
რადსკი 6 მაისს პეტერბურგში დაბ-
რუნდება. ამბობენ, რომ მინისტრი
იმისთვის დაბრუნდება ასე მალე პე-
ტერბურგში, რომ მაისის უკანასკ-
ნელს დღეებში იმის ვაჟის შვილის
ქორწინებაო.

18 მაისს სადგურ ალტაგლი-დგან სადგურის უფროსმა გამოის- ტუმბრა სახალხო მატარებელი № 4.

როცა ეს მატარებელი 301 ვერსზე
მოვიდა, ლინდაგზე აუბრებელი კალია
იწვია ბამის გამო გაჩერდა და იმ დრო-
მდე იყო გაჩერებული, ვიდრე საქონ-
ლი მატარებელი № 32 არ მიეშვე-
ლა.

* ზოგა-პრომოსლავა: წელს აქეთ
მხარეს დიდი უბედურება ეწყია. ლა-
მის მთელი მარხა უსულკმა-პურად
დარჩეს, აიღოს ხელი მთელი წლის
მოსავალზედ, მთელი წლის მარხი-
ნადგებულ. საზოგადოდ აქეთ ნაყო-
ფერი მიწა და მოსავალიც ძლიერ
კარგი იცის. წლებადელი მოსავალი
ქი შარშანდელს გაცილებით სჯობ-
და. თავთავ აყრილი პური და ქერი
ზღვასავით დელოდა და იტყებდა
თავის ტულებისკენ პატრონის თვალ-
სა და გულს და ვინ იცის რამდენი
იმედს უღიებდა გულში, მაგრამ
დახე იღალას, ბედმა უმტყუნა და
თავს დაატყდა მამედნემე უბედურ-
ება ერთად. კალია, მინდვრის თავი
და მდ. მტყვარი. რაც ერთმა დაეკ-
ლა, ის მეორემ და მესამემ დაუქ-
თავრა. „მამან კალია ძალიან ზლო-
მად იყო, არ დარჩა იმისთანა ადგი-
ლი, სადაც კალია არ ყოფილიყოს
და თვისი თესლი არ დატოვებინოს.
აქაური აღმნიშტრატია ამის გამო
დიდ მზადებაში იყო, უნდოდა გამ-
კლავებოდა, მაგრამ ამაოდ. კალია
მოლაღ მოდებოდა და რომელს ერთს
ადგოის დახებდა მუშებს, მარტო
მულანლოს მინდვრის არ ეყოფა მთე-
რიუნება. ამბობენ, რომ მინისტრი
იმისთვის დაბრუნდება ასე მალე პე-
ტერბურგში, რომ მაისის უკანასკ-
ნელს დღეებში იმის ვაჟის შვილის
ქორწინებაო.

მოუჩენია იმდენი ძალ-ღონე; ცოდნა
კოდნა არა კმარა, კაცმა ბოროტად
არა ქმნას, ბოროტად, რაში გამოიხატება
ეს ნაკლი? აი რაში: განა და სოფელ-
ში კაცი, სწორედ მელ ტურის მსგავ-
სია; აცემს ეს კაცი სოფელს; სად
ცხენი იკარგება იმის წყალობით და
მეოხებით, სად ხარი და კამბეჩი, სად
ბატი და ინდური, სად კიდევ ბაღე-
ული და სხვ. და სხვ. სოფელმა ექ-
ვი მიიტანა ამ კაცზე; მაგრამ ეკვა-
ინ-კი მოასწორა ამ ისტყტი მელს
ქურდობის დროს, ვერაფერ აღმოაჩი-
ნა იმის ხელში თავისი საქონლისა.
სოფელი ექვშია და ამბობს: მაგან
დალაუა სოფელი, მაგან გააკცია; რა
ექვნათ, რომ მოუპოვარა ჩემის თავ-
სიაო, ამაზე გამოართა თათბირი. და-
სხდნენ სათათბიროდ ივანე, პეტრე,
ნინია და სხვანი. არჩიეს, არჩიეს და
ბოლოს და ბოლოს გამოარჩიეს; მო-
სი ჩემ გე კაცი „მოუკვეთეთ“; ნუ
გავატარებთ ჩვენს ახლოს, ჩვენს კარ-
მიდამოში, ნურც ღონში, ნურც
ქორშიო. დადგინეს ეს პირობა, ყვე-
ლანიც თანხმნი გახდნენ, მაგრამ ბო-
ლოს ვნახით ქურდი ისევ ხან ეთის

ცვლილება, რომელიც საჭიროა აქა-
ურ განსაკუთრებულ ვითარებასა და
გარემოების დამო. ზედამხედველ
კომიტეტს დრო არა ჰქონდა ამ
დღის მოხსენების განხილვისათვის
და ამიტომ თ. ალ. ზურაბის ძე ჩო-
ლოყაშვილმა, წევრმა იმ კომიტეტი-
თა, კომიტეტისადგენ დასკვნისამებრ,
სახეზე კრებას, რომ ნება მოგვეცით,
ჩვენ განვიხილოთ და თუ არცაა აღ-
მობინდა დადამტკიცოთ კიდევ. ზო-
გიერთნი ორატორნი კრების ამის
წინააღმდეგინ შეიქმნენ. ზოგმა-კი
სხვათა შორის მკურნალმა გ. გაბა-
შვილმა გამოაცხადა, რომ კომიტეტ-
მა განსჯოს, და თუ შეიწყნარა,
შემოიღოს დროებით ერთის წლის
ვადითა, ხოლო სამკურნალო კრება-
ზედ კვლავ ჩვენ განვიხილოთ მაგ
საგანს უფრო დაწვრილებითა.

თ. ნ. კ. ორჯალანმა დაწვრილებით
და დასაბუთებით აუხსნა კრებას, რა
სასიათისაა პროექტი მშობრელობისა
და გამოსატყვის აზრი, რომ მაგის
დამტკიცების ნება მისცეს კრებამ
ზედამხედველს კომიტეტსა.

დ. ა. მუსხელიძე. საჭიროა კრე-
ბამ განვიხილოს უფროდ ვე პროექტი.
წესი დაფასების დიდ-მწარმეწე-
ლოვანი საგანი ბანკის მოქმედება-
შია.

მკურნალმა გ. გაბაშვილმა ურჩია
კრებას, მიუხედავად მაგ პროექტის გან-
ხილვა ზედამხედველ კომიტეტს და
მიუკეთ ნება, თუ საჭირო დაინახა,
შემოიღოს დროებით, ერთის წლის
ვადი და მერმის წარმოუღეროს
კრებას დასამტკიცებლად.

თ. ა. გ. ჭავჭავაძე. 1884 წლამდე
არ იყო რიგინად შემუშავებული
წესები დაფასებისა. 1881, 82 წწ.
რუსეთის საადგილ-მამული ბანკებს
დღე-ღამე მამულს დაარბათ. მიზე-
ზად ის გარემოებისა ის იყო ცნობი-
ლი, რომ წესი დაფასებისა არ ვარ-
გოდა, არ იყო რიგინად. ამიტომ 1884
წელს შეიკრიბნენ წარმომადგენელი
ბანკების პეტერბურგში და განიხი-
ლეს ეს საგანი დიდის დაწვრილებით.
ამ განხილვის შედეგად ის მოჰყვა, რომ
სასურველად დაინახეს ერთნაირი,
ერთთვიანი წესები შემოიღონ, ანუ
უკეთ ესაუბრა, საფუძველი დაფასე-
ბისა საყოველთაო, საერთო ერთი-
ლიყო ყველა ბანკებისათვის. მოთა-
ლია, თითოეულს ბანკის წევრთა კრე-
ბას უფლება აქვს წესდებით თავისით
შეიშუშოს ის წესები, მაგრამ ვერც
ერთი ბანკი, ჩემის აზრით, უფრა-
დობლად ვერ დასტოვებს იმას, რაც
იმ შემომავა ყველა ბანკების წარ-
მომადგენელთა კრებამ და რაც მი-
ნისტრისაგან იქნება დამტკიცებულ.
აი რა საერთო წესები შეიმუშავა იქ
კრებამ: ჯერ ქალაქის მამულების შე-
სახება ესაუბრა. წინდა შემოსავალი
ესაუბრა 10 მანათი. ეს რაოდენობა
უნდა 10-ჯერ გამრავლდეს. შესდგე-
მა 100 მან. აქედან 60 ანუ 60%
შეიძლება მისცეს ბანკს სესხად. სა-
კრედიტო საზოგადოებას-კი ნება აქვს
გასცეს 75%. ეს გარემოება საზარა-
ლოდ იქნება დანახული საადგილ-მა-
მული ბანკებისათვის და მინისტრის
მოინდობა ამ მხრით გათანასწორობა
ბანკებსა და საკრედიტო საზოგადოე-
ბათა. ამ აზრით, მინისტრმა ნება
დართო ბანკებს წინდა შემოსავალი
გამარავლის 12 1/2-ჯერ და რაც შე-
სდგება იმის 60% მისცეს მამულის
პატრონი. წინდა აღდგინოს მიცემა მწე-
ლი იყო, რადან კრედიტი ძვირად

უჯდებოდა კაცს და იმით ბევრის
მიცემა არ შეგვეძლო სესხად. ესლა-
კი, რაც 8% მაგიერ ბანკმა დას-
ხალ სარგებელი 7%-ზე, შესაძლოა
წინდა შემოსავალი გაემარავლოთ
12 1/2-ჯერ და 60% გაეცეთ სესხ-
ად.

ახლა სოფლის მამულების შესახებ
და ვსაუბრო. სოფლის მამულებზე 3 1/2
დაფასებისა უნდა გაიცეს სესხად; და-
ფასების წესიც შეცვლილ იქნება. წინ-
და შემოსავალი უნდა გამრავლებულ
იქნას 16 1/2-ჯერ. ამ წესით ყოველ
100 მანათზე, 60 მან. მაგიერ, ბანკს
შეუძლიან 66 მან. მისცეს სესხად და
არა 50—60 მან., როგორც წინად
იყო.

აი ეს წესები, შემუშავებული პე-
ტერბურგში ბანკებისა და ფინანსთა
სამინისტროს წარმომადგენელთა თა-
ნადანსწრებით და დამტკიცებული მი-
ნისტრის მიერ, შემოღებულ იქნა
რუსეთში. ჩვენც ეს წესები გადმო-
ვიწერეთ, შევცვლით მხოლოდ იმ-
დენად, რამდენადაც ამას მოითხოვ-
და ჩემის ქვეყნის განსაკუთრებული
ვითარება და წარმომადგენელ დასა-
მტკიცებლად. თქვენ შეგიძლიანთ
თქვენი საკუთარი წესები შემოიღოთ.
ამის ნება გავთვ წესდებით. მაგრამ
სასურველია, რომ შეიწყნაროთ სა-
ყოველთაოდ მიღებული წესები, იმი-
ტომ რომ ფინანსთა მინისტრი მაშინ
უფრო მეტის ნდობით მოგვეტკიცა
ბანკითა, იმას ამ საქმეში არ შეუ-
ძლიან თქვენი უფლებას თქვენ მიერვე
დაფასების წესების შემოღებას შეე-
ნოს, მაგრამ შეჩერდით აქვს ერთი
ნისეთი უფლება, რომ ყოველთაის შე-
უძლიან შეფერხოს და დაბარკო-
ლოს ბანკის მოქმედება მით, რომ არ
დავტროს ნება ვერცა მათთვის
სესხის გაცემისა. ჯერ მაშინ, როცა
იმის მოწინებულ ინსტრუქციით მო-
ქმედებს ბანკი, მინისტრს შეუძლიან
არ დაამტკიცოს სესხის გაცემა, მე-
ტად არის დაფასებული მამულია და
თუ ჩვენ არ მივიღეთ ეს ინსტრუ-
ქცია, უფრო საფრთხეელია, რომ
ამისთანავე სახუთით დაგებოქალის
მინისტრმა. დღევანდელ კრებას შე-
უძლიან, მთელი ინსტრუქცია-კი არ
განიხილოს, არამედ განსაჯოს მხო-
ლოდ ის ცვლილება, რაც ჩვენ თვით-
თან შემოვიღეთ საყოველთაო ინ-
სტრუქციის შესასესხებლად და დამა-
ტკებლად.

კრებამ შეიწყნარა მკურნალ გ. გა-
ბაშვილის აზრი, რომ ზედამხედველ-
მა კომიტეტმა და მმართველობამ ერ-
თად განვიხილონ და, თუ სასარგე-
ლოდ დაინახონ შემოიღონ ეს წესე-
ბი დროებით, ერთის წლის ვადით,
ხოლო მერმის კვლავ წარმოუღერონ
კრებას განსახილველად და დასამტკი-
ცებლად.

ნაშუადღის 2 საათზედ კრება
შეწყვეტილ იქნა.

ხელ-შეკრულმა

„საურთიერთო დახმარების ამხა-
ნავაობისა“

§ 10. წევრს, რომელსაც ერგო
წილი, შეუძლიან თავისი უფლება
დაუთმოს სხვას, ჯერ არ დაეკავი-
ლებულს ამხანაგობის დახმარებით,
ხოლო თვითონ უკიდრს შეძლებს წი-
ლის ყრას.

§ 11. ამხანაგობის წევრს, რომ-
ელსაც აქვს საკუთარი მამული ანუ
სახლი, ნება ეძლევა მიიღოს ამხანა-

გობისაგან სესხად იმდენი, რამდენ-
საც გადასწყვეტს ყოველ წლივ სა-
ზოგადო კრება წლიურად 5% ით
ახალ სახლის ამაშენებლად, ანუ ძვე-
ლის შესაკეთებლად. მიეცეს მხოლოდ
იმ პირობით, რომ ეს ფული იხარ-
ჯებოდეს ამხანაგობის კანტარის უე-
ჭველის ზედამხედველის ქვეშ, სწო-
რად ის საგნისათვის, რისთვისაც სესხ-
ისა აღებული. ამასთანვე კანტარა
აძლევს ამ ფულს მრავლეს სესხად.
სამაგიეროდ ართმევს მსესხებელ სა-
ზოგადო კრების წევრს დამტკიცებუ-
ლის ნიშნისამებრ ბარათს იმის შე-
სახებ, თუ რა პირობით უნდა გადუ-
ხადოს ამხანაგობას სესხად აღებული
ფული.

§ 12. კანტარა განაგებს ამხანა-
გობის ყველა შემოსავალ-გადასვლა-
ბათაგან მიწერ-მოწერის სხვადა-სხვა
დაწვებულებათა და კერძო კაცებთან,
აწარმოებს დაფარვის და ყოველ წლის
გასულ უდგენს ამხანაგობას ანგა-
რისუ ყველა თავის მოქმედებისა. ან-
გარიში უნდა ჩართული იყოს ცნო-
ბანი ყოველ იმ საგნის შესახებ, რომ-
ლის გამოც საზოგადო კრება მოი-
თხოვს ათვის ცნობას; კანტარავე
აწარმოებს ნუსხას გასაბათილებელ
კვანძებისა და სის ამხანაგობის-
სა, რომელშიაც უნდა იყოს აღი-
წნული დრო, როცა ამხანაგად ჩაწე-
რილა და როცა შეუფსია წილის ფუ-
ლი ანუ პაი.

§ 13. კანტარა იქნეს ნაღლის
ფულით ანუ ვალის გადმოწერით სა-
ხლებს, ჰყიდულობს აგრეთვე ცარი-
ელს მიწებს ამხანაგობის იმ წევრთა
სახელობაზე, რომელთაც ხელდას წი-
ლი კენჭის ყრასი. თუ ამ უკანას-
ნელთ მსურთ, ამხანაგობა ან თავად
აშენებს სახლს ანუ აძლევს იჯარას.

§ 14. იმის გადასწყვეტად, თუ
რაოდენი ფული უნდა დაიხარჯოს
ახლის სახლების ასაგებად, ანუ ძვე-
ლების შესაკეთებლად და გადასდებ-
ლად კანტარა მხედველობაში მი-
იღებს ამხანაგობის შემქმნებასა და
მოხერხებას.

§ 15. დაბარჯულს ფულს ამხანა-
გობის მამულის შექმნისა და სახ-
ლის იგებისათვის კანტარა უკანვე
იღებს წლიურად 5%-ით, ამისათვის
ანათმებს თავის წევრთ კანონიერს ვალ-
დადებულების ბარათს, რომლის ნი-
მუშს ამტკიცებს საზოგადო კრება.

§ 16. კანტარას შეაქვს ყველა
თავისი ფული და შემოსავალი სახელ-
დახელი ანგარიშად ერთ-ერთის, სა-
ხელმწიფო, საზოგადო, ანუ კერძო
საკრედიტო დაწესებულებაში და გა-
მაჰქვს უკანვე; საჭიროებისამებრ,
ბარათს, რომელიც ხელ-მოწერილი
უნდა იქნას გამგებლისა, ერთ-ერთის
წილ ამხანაგოთაგანისა და ხაზინადრის
მიერ.

§ 17. კანტარა უკრს უფლებს ამ-
ხანაგობის საქმეთა კანონიერს მხელე-
ლობას, მიუწოდებს საზოგადო კრე-
ბას გადასწყვეტელ სხვადა-სხვა სა-
გნებისა; მხედველი ამას გარდა მო-
ვალდა იარის მთავრობისა და სასა-
მართლოს სხვადა-სხვა დაწესებულე-
ბაში ამხანაგობის საქმეთა გასარე-
ბლად, რისთვისაც ამხანაგობა აძლევს
კანონიერს რწმუნების ქაღალდს იმ
უფლებითურთ, რომ ეს რწმუნების
ქაღალდი, თუ მსურს, სხვის გადა-
სცეს.

§ 18. საზოგადო კრება ამხანაგო-
ბის წევრთა წელიწადში სამჯერ არის:
იანვარსა, მაისსა და ნოემბერს. სა-

განგებო კრება შესაძლოა მოწოდე-
ბულ იქნას ყოველს სხვა დროსაც—
ა) ამხანაგობის კანტარის სურვილი-
სამებრ და ბ) ამხანაგობის მიერ ამი-
სათვის ამორჩეულ კრებულის მოწო-
ლებით. საზოგადო კრების დანიშნუ-
ლობის და ადგილს კრებისა გამე-
ბელი აუწყებს ამხანაგობის ყველა
წევრს თავის დღის წინდა გაზრთე-
ბის დამოცხადებით. განცხადება შეი-
ქნება, მაშინაც იმ ოლქში, სადაც ისი-
ნი ამომარჩევლებად იქნებოდა, ისე
მათზე იქნება დამოკიდებული არჩე-
ვნების ასე თუ ისე წყევანს; ადგენ-
ენ, უტყვევებ, იმ ოლქში წაიყვანენ
მრავალ-კენჭიანს ამომარჩევლებს, სა-
დაც უფრო საჭირონი იქნებოდა. ამ
სახით ბილლის შემოღების შემდეგაც
მრავალ-კენჭიანს ამომარჩევლებს მაინც
უპირატესობა ექნებათ. ამის გამო,
გოშენის აზრით, სხენებულის აზრის
განხორციელება სხვა არა იქნება-
რა, გარდა იმისა, რომ პირველს ნაბიჯ-
დავდებამთ საყოველთაო საარჩევე-
ლო უფლების შემოსაღებად. წა-
კითხავც ბილლისა და როსსელის
შესწორებაც უფარ-ყოფილ იქნება ხი-
თა უმეტესობით.

უცხოეთი

ინგლისი. 6 მაისს შუაღელ ფერმა
წინადადება წარადგინა ინგლისის პარ-
ლამენტში, მეორედ წაითხულ იქ-
ნას ბილი იმის შესახებ, რომ თი-
თოეულს კაცს თითო ადგილს მეტ-
რად არსადა ჰქონდეს საარჩევნო კენ-
ჭის უფლება. 1885 წელს გამოცე-
მულის კანონით დიდი ქალაქები ოლ-
ქებად დანაწილდნენ და თითოეულს
ამომარჩევლს მხოლოდ თითო ოლქში
მიენიჭა საპარლამენტო ამომარჩელო-
ბის უფლება, ხოლო საგარეოებში
ყოველს ამომარჩევლს შეუძლიან ყვე-
ლა ოლქში იქონიოს საარჩევნო კენ-
ჭი, თუ იმ ოლქში კანონიერი საარ-
ჩევნო ქონება მოქმედება. ლონდონ-
ში, როგორც ვიცით, ცალკე სა-
გარეოდ ითვლება და აი ის სწორედ
იქ არის ყველაზედ ძლიერ გახშირე-
ბული მრავალ-კენჭიან თითოეულს
ამომარჩევლსა. მრავალ-კენჭიანს
მრევლს ლონდონის სხვადა-სხვა
ნაწილში აქვს ქაზნები და ამის გამო
უფლებაც ამომარჩევლობისა. ესეთი
გარემოება ძირს უთხრის საკონ-
სტიტუციო დაწესებულებათა კანო-
ნიერს მოქმედებას. ორატორმა სხვა-
ნაშრონი მოგვეტყუა, თითოს 25
დასახელო: ორ ფრანკს თითოს 35
განყოფილება აქვს ლონდონის სხვა-
ნაწილში და 27 ოლქში ამო-
პირველობენ ამის გამო. ოთხს მას,
ნახშირით მოგვეტყუეს, თითოს 25
ნახ აქვს ლონდონში. მწელი გამო-
სანაგარიშებელია, სულ რამდენსაც
სა აქვს მთელს ინგლისში მრავალ-
კენჭი, მაგრამ, როგორც პარლამენ-
ტის ცნობათაგან სჩანს, 180,000
ისეთი საარჩევნო კენჭია, რომლის
მეტიენიც თეთი საარჩევნო ოლ-
ქში არა სცხოვრობენ. ამ რიც-
ხში ბევრნი ურევნიან მრავალ-კენ-
ჭიანები, მაგრამ სრულად-კი არა
ბილი თხოვლობს, რომ თითოეულს
ამომარჩევლს მხოლოდ ერთს ოლქში
ქონდეს ამომარჩევლობის უფლება.
უნაინებისა რისულმა შედეგი

წესწერება მოითხოვა ბილლის: თუ
გვ წესი იქნება შემოღებული, მაშინ
ხელახლად უნდა დაურიგდენ წარ-
მომადგენელთა რიცხვის რაოდენობა
საკრედიტო დაწესებულებათა კანო-
ნიერს, მაგრამ სრულად-კი არა
ბილი თხოვლობს, რომ თითოეულს
ამომარჩევლს მხოლოდ ერთს ოლქში
ქონდეს ამომარჩევლობის უფლება.
უნაინებისა რისულმა შედეგი

საშარანში. ამ წლის თებერვ-
ლის პირველიდან საფრანგეთშიც
შემოიღეს მფარველობა ვაჭრობისა
ე. ი. ტარიფი დააწესეს უცხო სა-
ხელმწიფოებიდან მიტანილს სავა-
ცრო საქონელზე. ამის გამო ძლიერ
საყურადღებოა უკვე გამოქვეყნე-
ული ცნობანი იმის შესახებ, თუ რა
შედეგი მოჰყვა ამ წესის შემოღებას.
სხენებულმა ცნობებმა თებერვლის
თავში ყველანი ვაჭარებსა თავისის
მოულოდნელობით: პროტექციონის-
ტების ვრავლის წინააღმდეგ აღმო-
ჩნდა, რომ საფრანგეთიდან სავაჭრო
საქონლის ზოგა შემტყრებულა და
შემოტანა-კი გაძლიერებულა. ეს გარ-
ემოება ვაჭრობის მფარველობის მო-
ხერხება იმითა ახსნეს, რომ ჯერც წესი
ახლად არის შემოღებული, რომ გარ-
ველნი ვერ იქონია და შემდეგს თავი-
ველი მოიტანს ჯერგონანს საყოფსა.
მაგრამ შემდეგს თავივემთაყვს სწო-
რედ ისეთივე ამავე მოხდა, რაც თე-
ბერვალში. აი საერთო ცნობანი ინ-
გლისა, თებერვლის, მარტისა და აპ-
რილისა: საფრანგეთში მისულა უც-
ხო სახელმწიფოებიდან სავაჭრო სა-
ქონელი 1,809,037,000 ფრანკსა,
ხოლო იქიდანე წაუღილა სხვა ქვეყ-
ნებში 1,109,873,000 ფრანკისა
შარან-კი იმავ დროს განმავლობაში
უცხოეთიდან მისულა საფრანგეთში
სულ 1,656,897,000 ფრანკს და იქი-
დანე გატანია 1,157,361,000 ფრ.
ე. ი. წელს გაცლებული უფრო ნაკ-
ლები საქონელი გაუტანიათ საფრან-
გეთიდან, ვიდრე შარანში. მაშასა-
ღამე, წლებანდელ მფარველობის წესს
ვაჭრობისა არააც თუ ვერ შეუფერ-
ხებია უცხოელთა მიერ შეტოქიება,
არამედ ხელდა ვერ შეტოქია იმის
გაძლიერებისათვის. ამ სახით სხე-
ნებულის შესაზარალი მოქცია სა-
ფრანგეთისათვის და რამდენიმე ხა-
ნი ჩამოურთმევია. რა ზარალიც მო-
სვლია საფრანგეთის მრეწველობას,
შემდეგ ცნობათაგანა სჩანს: შარან-
ში საფრანგეთში დასამუშავებელი საქო-
ნელი მისულა 926.092,000 და წელს-
კი 905.745,000; ასეთივე საქონე-
ლი საფრანგეთიდან წასულა შარ-
ანს 233.238,000 და წელს-კი
242.815,000. ეს ცნობა ამტკიცებს,
რომ მრეწველობა საფრანგეთისა შე-
მტყრებულა, რადან არა თუ უცხო-
ეთიდან აღარა თხოვლობს წინა-

დღესათვის ბლომი დასამუშავებელს საქონელს, არამედ თვით საფარნეკო...

გასართობი

წერილი სანიტართა მიმართ: ჰატეგეგულნი ბინის სანიტარნი...

დადით რომ გამომკვიდრებ, სმინ- დად მსკელებს, ავითაქვანს მითხინდს...

წერილი რადიკალის მიმართ.

ნება მისობით გულითადა მადლობა გამოვეცხადოთ, როგორც ჩემს, ისე...

წიგნება: დაბადება და აღზრდა ერ- ცე ბატონი შვილისა (პასხასია 2 ცალი)...

ღებემა

20 მაისი რიველი. თავიდა-აზნაურთა წინამძღოლის წინადადებით, ესტანდიონი...

რიბა. ღღეს დილით ვათავდა ტვირთის გადმოღება ტრინედას...

ბარლინი. ნიდერლანდის დედოფალი დარბაზად მისვლის გამო ღღეს...

ქოპნეპანინი. ღღეს დასაფლავეს გარეგან საქმეთა მინისტრი, როზენ-ერლენი...

მინა. გუშინ იმპერატორმა დაწვე- რილობით დათვლილთა სამსახურით...

შეტრბებურების ბირე, 16 მაისი

Table with 4 columns: Name, Amount, Unit, and other details. Includes entries like 'ბრო-მანათიანი ოქრო', 'ტანკონის კუბანის', etc.

გამოსაღები ცნობანი

მიმოსვლა ცეცხლის გეგმების შავს ზღაზე

ჩინის გზის მიმოსვლა

ტფილისიდან ბათუმს მიღის საფოსტო მატარებელი 9 ს. 30 წ. დღი. ბათუმიდან ტფილისს მიღის...

ბათუმიდან გადის: ხუთ შაბათობით: დღით 4 საათზე...

ბათუმიში მოადის: ორ შაბათობით: საღამოზე, ოდესი- დგან, შორის გზით...

ფოთაში მოადის: საფოსტო და სახალხო ბათუმიდან ვერა დილით, განთავისსა.

ფოთიდან გადის: საფოსტო და სახალხო ოდესაში და ყველა ნავისადგურში...

ნოხრი 1892 წ. 4 მარტიდან ახალ განკარგულებამდე.

თეთრი პური რუსული 1 გირ. 1 კ. წითელი 1-ის ხარისხ. 2

Table with 4 columns: Item, Price, Unit, and other details. Includes entries like 'თეთრი პური', 'წითელი პური', etc.

განცხადებანი

იდგება ქირით სარდალი ავკლის ქუჩაზე, თავ. გრუზინსკი- სტელის სახლებში, № 21.

ვალაჩი სარკინების

ხელ-მოსაცემი და სარვა სახაფხულო ქსოვილი, ხელით-ნაკერე- ბი ქალებისა და ყმაწვილების ტანისამოსისათვის...

ბენდერ და სცეფანოვი

ფარნაისის ჰატრონები

ასვალტის სამუშაოთა.

სავალტი და გულრონი

უმაღლესად დამტკიცებული სიზრანის ასვალტის ქარხნის სხვაგვარად ტფილისსა და ბათუმში.

ЗАВОДЪ МАСЛЯНЫХЪ КРАСОКЪ А. А. ТУТАЕВА.

Принимаются постройки, ремонты и окраски домов, крыш, фасадовъ и проч. Имются въ продажѣ всевозможныя лито-ти, графическыя масляныя и сухыя краски, кисти, масла и прочее...

ბლოკი თუთაგის

ვიღებ ქ. ტფილისში და საქართველოს რეინის გზის სადგურებთან ორის ვერის სახლოველ სახლების აშენებას, აგრეთვე სახლების შეკეთებას...

კრასკები შეიძლება დაიბარონ სხვა ქვეყნებში ოცის პროცენტის ბენის გამოყენებით, დანარჩენი ფასს გარდაიხიან დანიშნულ ადგილზედ საქონლის მიღების დროს (наложеннымъ платежомъ).